

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 501)

Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek İkinci Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/680)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-4/01145

5.2.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 18.1.1990 tarihinde kararlaştırılan "Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek İkinci Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Yıldırım Akbulut

Başbakan

GEREKÇE

Avrupa Konseyi bünyesinde gerçekleştirilen 24 No'lu Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi'nin bazı hükümlerini tamamlamak ve daha geniş işbirliğini sağlamak amacıyla düzenlenerek 17 Mart 1978 tarihinde imzaya açılan Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek İkinci Protokol 5 Haziran 1983 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, 15 Aralık 1989 tarihi itibariyle;

Avusturya, Danimarka, Finlandiya, İzlanda, İtalya, Hollanda, Norveç, İspanya, İsveç ve İsviçre tarafından onaylanmış,

Federal Almanya, Yunanistan, Portekiz ve Türkiye tarafından imzalanmış, bulunmaktadır.

Protokolde;

Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi'nin, "Suçluların İadesini İstilizam Eden Fiiller" başlıklı 2 nci maddesinin 2 nci bendinde yer alan ikinci derecede iade kapsamına, sadece mafi nitelikte cezayı müstelzim suçlar da dahil edilmekte (Bölüm I),

Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi, mafi suçlara da teşmil edilmekte (Bölüm II), ve; Sanığın yokluğunda verilen hükümlere ilişkin vaki iade talepleri (Bölüm III),

İade istenilen ülkede çıkarılan af kapsamına giren ve bu ülkenin yargı yetkisine haiz olduğu suçlardan vukubulacak iade talebinin reddedilmesi (Bölüm IV),

İade istemlerinin iletilmesi (Bölüm V)

Konularına yer verilmektedir.

Protokol maddelerinin açıklanması :

BÖLÜM I. — İkinci derecede iade :

Bazı üye Devletler, kriminal suç teşkil eden eylemlerle, diğer muhtelif suçlar arasında ayırım yapmaktadır. Kriminal suç teşkil eden eylemler cezai müeyyideler ile cezalandırılırken, diğer nevi suçlar cezai müeyyide olarak kabul edilmeyen parasal müeyyideleri müstelzim bulunmaktadır. Örneğin, Federal Almanya'da kamu düzeni aleyhine işlenen ve idarî merciler tarafından para cezası verilmesi öngörülüp, bunlara karşı normal ceza mahkemelerinde itiraz edilmesi mümkün olan suç kategorileri bulunmaktadır.

Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine göre sadece para cezasını müstelzim hafif suçlar yanında önceki paragrafta işaret olunan suç ne'ileri Sözleşme'nin 2 nci bendinde yer alan ikinci derecede iade kapsamına girmemektedir. Halbuki, bu ne'vi suçlar önemli derecede sosyal zarara neden olabilmektedir. (Örneğin çevre korunmasını ilgilendiren kuralların ihlal edilmesi). Bu nedenle yalnızca para cezasını müstelzim suçların da Sözleşme'nin 2 nci maddesinin 2 nci bendinde yer alan yardımcı (İkinci derecede) iade kapsamına alınması öngörülmektedir. Bu şekilde, iadeyi talep eden Devlete, sadece para cezasını veya başka parasal bir müeyyideyi müstelzim bir suç sebebiyle iadeyi sağlama imkânı verilmektedir.

Şüphesiz, bu halde de eylemin her iki taraf mevzuatına göre suç sayılan fiillerden olması gerekmektedir.

BÖLÜM II. — Mafî Suçlar :

Sözleşmenin 5 inci maddesi, vergi, resim, gümrük ve kambiyo suçları dolayısıyla iadenin gerçekleştirilmesini, bu suçlar veya suç kategorileri ile ilgili olarak tarafların anlaşmış olmasına bağlamaktadır. Bir başka ifadeyle bu konuda taraflar arasında bir anlaşma yapılması lâzumlu olmaktadır.

Protokol'ün II. Bölümü, Sözleşme'nin 5 inci maddesine daha emredici bir biçim vermekte, buna göre, talep eden Devlet Kanununa göre Mafî nitelikte olan bir suçun, talep edilen ülkede aynı nitelikte bir suç teşkil etmesi halinde, sözleşen taraflar arasında herhangi bir anlaşmanın mevcut olup olmadığına bakılmaksızın iade işlemine tevessül edilecektir.

Bu yeni hüküm, mafî suçların iade sözleşmeleri kapsamı dışında kalmamasına dair genel eğilimi yansıtmakta ve uzun bir süredir, mafî suçların da siyasi veya askerî suçlara benzer şekilde, iade kapsamı dışında tutulmasına dair geleneksel düşünceye son vermek amacına yönelik bulunmaktadır. Devletler şimdiye kadar suç mağdurunun bir şahıs değil de bir başka Devlet olması halinde, bir Devletin, bir diğer Devlet maliyesini koruma görevi bulunmadığı düşüncesinden hareketle iade taleplerini yerine getirmede olumsuz davranmışlardır.

Bununla birlikte, son zamanlarda bu konuda ceza politikasında önemli değişiklikler olmuştur. Şimdi, topluma verdikleri zarar dolayısıyla ekonomik suçlara büyük önem atfedilmektedir. Keza bu alanda Uluslararası daha yakın bir işbirliğine ihtiyaç hissedilmekte ve artık iade alanında "adi suç" ve "mafî suç" arasında bir ayırım yapılmaması uygun görülmektedir.

Bu sebeplerle, protokol'ün II. Bölümünde, "Mafî Suçlar", Sözleşme kapsamında, diğer suçlarla aynı şekilde iade kapsamına alınmaktadır.

BÖLÜM III. — Gıyabi hükümler :

Bu bölüm, Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesini, gıyapta verilen hükümlerle ilgili olarak, örneğin mahkûm edilen kişinin hazır bulunmadığı bir duruşmada verilen hüküm dolayısıyla, ikmal etmektedir. (Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Avrupa Sözleşmesi'nin 21 inci maddesinin 2 nci bendindeki tanımlama : Sözleşen Devletlerden her birinin ceza yargı-lama makamları tarafından, hükümlü duruşmada hazır bulunmadan, bir ceza davası sonunda verilen her karar bu sözleşmeye göre gıyabi hüküm sayılacaktır.)

Bu hükme göre, talep edilen Devlet, sanığın yokluğunda verilen hükme yol açan kovuş-turmada, bir suç sebebiyle itham olunan kişiye tanınan savunma haklarının tanınmadığı kana-atına hâsıl olması halinde iade talebini reddedebilecektir. Ancak talep eden Devletin, iadesi talep olunan şahsın savunma haklarını teminat altına alacak şekilde yeniden yargılanma hak-kını tanıdığına dair kâfi teminat vermesi halinde, bu kurala bir istisna getirilmekte ve bu du-rumda iade talebinin kabul olunması öngörülmektedir. Bu hüküm, Hollanda'nın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6/3.c maddesinde belirtilen haklara uyulması doğrultusunda Suç-luların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine koyduğu çekinceden kaynaklanmaktadır.

Maddede yer alan 'ceza-yı müstelzim bir suçla itham olunan herhangi bir kimseye tanı-nan asgarî savunma hakkı ile ilgili olarak, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesince, itham olu-nan sanığın yokluğunda yapılan kovuşturmaları düzenleyen kriterler hakkında kabul edilmiş bulunan 21 Mayıs 1975 tarih ve (75) 11 sayılı Tavsiye Kararı dikkate alınacaktır. Bu Tavsiye Kararında, duruşmanın sanığın gıyabında yapılması halinde uyulacak kurallar üye devletlere önerilmektedir. Bu konudaki asgarî kuralların vazedilmesinden amaç, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde sanık için vazedilen hakların garanti altına alınmasıdır.

Ülkemiz uygulaması yönünden, son celsede sanık gelmeden verilmiş hükmün kesinleşme-si mümkün bulunduğu cihetle, bu Bölümün uygulanması dolayısıyla talep edilen Ülkelerden vuku bulabilecek istemler karşısında iç hukukumuzda Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Avrupa Sözleşmesinin onaylanması hakkında 2082 sayılı Uygulama Kanunu hükümlerine benzer şekilde düzenleme yapılması gerekmiş ve bu nedenle onaylama ve uygulama kanununun 3 ün-cü maddesi kaleme alınmıştır. Aksi takdirde, sanığın yokluğunda verilmiş hükümlerle ilgili ia-de taleplerinin karşı tarafça yerine getirilmesi mümkün olamayacaktır.

BÖLÜM IV. — Af :

Bu bölüm, iade talep olunan ülkede çıkarılmış bulunan af sebebiyle iade talebinin redde-dilip edilmeyeceği sorunu ile ilgili bulunmaktadır. Avrupa Sözleşmesinde bu konuda hüküm bulunmamaktadır. Protokol, bazı ikili sözleşmelerdeki örnekleri dikkate alarak soruna çözüm getirmektedir.

Buna göre; iade talep edilen Devlette çıkarılan bir af kanunu (ister kamu davasına, ister kesinleşmiş mahkûmiyete taalluk etsin), bu ülkenin, iade talebinde bulunan ülke ile aynı za-manda yargı yetkisinin bulunması halinde, iade işleminin gerçekleşmesine engel sayılacaktır.

BÖLÜM V. — İade taleplerinin iletilmesi :

Suçluların İadesi Avrupa Sözleşmesi'nin 12 nci maddesinin 1 inci bendine göre iade talep-leri diplomatik kanaldan ilgili ülkelere gönderilmektedir. Taleplerin bu şekilde intikal ettiril-mesinin, bazı gecikmelere neden olduğu, bu arada Sözleşme'nin 16 ncı maddesinde öngörülen

geçici tutuklama hallerinde, tayin olunan asgarî 18 günlük süre içinde iade evrakının diplomatik kanaldan gönderilmesinde de bazı müşkûlatlar bulunduğu mülahazası ile iade taleplerinin ilgili Adalet Bakanlıkları arasında doğrudan iletilmesi şeklindeki hükmün kabul edildiği ancak diplomatik kanalın veya taraflar arasında öngörülecek başka yolların da bertaraf edilmediği anlaşılmakta ve bu yöntemin, Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi'nin benzer hükümleri dikkate alınarak benimsendiği anlaşılmaktadır.

Ancak, iade istemlerinin niteliği, iade talep olunan ülkede bulunan diplomatik temsilciliklerimizce takibi ve bu sırada yapılması gerekli olabilecek temaslar yönünden iade taleplerinin şimdiye kadar olduğu gibi diplomatik kanaldan yapılması hususunda Protokol'un V. Bölümüne ihtirazi kayıt konulması uygun görülmüştür.

Protokol'ün 6 ila 12 nci maddeleri yürürlüğe konulma ile ilgili hükümleri ihtiva etmektedir.

SUÇLULARIN İADESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİNE EK İKİNCİ PROTOKOLUN 5. MADDESİNE KONULACAK ÇEKİNCENİN GEREKÇESİ

Suçluların İadesi Devletlerarası Ceza Hukukunun karşılıklı yardım vasıtalarından biri ve en önemlisidir. Zira, bir ülkede suç işleyerek başka bir ülkeye kaçmak suretiyle suçlunun cezadan kurtulması ceza adaletinin sağlanması prensibine ters düşmekte olup, bu konuda Devletlerarasında işbirliği zaruridir. Devletlerarasındaki münasebetlerde ise muhatap genel olarak diplomatik temsilciliklerdir.

Öte yandan, sözleşmeye taraf ülkelerin mevzuatlarına göre iade taleplerinin yerine getirilip getirilmeyeceği hususunda nihai karar verme yetkisi hükümetlere ait olup, bunların yabancı ülkelerle ilişkilerinde yetkili makamları diplomatik temsilciliklerdir.

Ayrıca, uygulamada hükümetlerin iade konusunda karar verme durumunda, talep eden Devlet ile olan ilişkilerinin de dikkate alındığı müşahade edilmiştir. Bu ilişkilerin değerlendirilmesinde de diplomatik makamların önemli rolü mevcuttur.

Diğer taraftan, Devletlerin iki veya çok taraflı sözleşmelere taraf olmaları, bu sözleşmelerin uygulanmasında karşılaşılan zorluklar ve bunların giderilmesi yolundaki çalışmaları, sözleşmelerin feshi gibi durumlarda, diplomatik misyon Adalet Bakanlıklarına nazaran daha evvel bilgi sahibi olmaktadır.

Tatbikatta, iade taleplerinin, talepte bulunulan Devlet yetkili makamlarınca incelenmesi sırasında ortaya çıkabilecek ve kısa zamanda çözümlenmesi gereken tereddütlerin izalesi konusunda, bu Devlet ülkesinde bulunan talep eden Devletin diplomatik misyonunun temaslarının yararlı olacağı görülmüştür.

Bu itibarla, iade taleplerin iletilmesinde diplomatik yolun kullanılmasına devam olunması muvafık mütalaa edilmektedir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/680

Karar No. : 18

1.3.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek İkinci Protokol'un Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen benimsenmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara
Sözcü
A. Reyhan Sakallıoğlu
Sakarya
Üye
Hasan Namal
Antalya
Üye
Burhan Cahit Gündüz
İzmir

Başkanvekili
Gökhan Maraş
Kırşehir
Kâtip
Ali Pınarbaşı
Konya
Üye
Ömer Türkçakal
Kocaeli
(İmzada Bulunamadı)
Üye
İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Üye
Güneş Gürseler
Tekirdağ

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/680

Karar No. : 17

11.12.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek ikinci Protokol'un Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 14.11.1990 Tarihli Beşinci Birleşiminde Adalet Bakanlığı ve Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Avrupa Konseyi bünyesinde gerçekleştirilen 24 No.lu Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi'nin bazı hükümlerini tamamlamak ve daha geniş işbirliği sağlamak amacıyla düzenlenen Kanun Tasarısı Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Adnan Tütkun
Amasya
Üye
Mehmet Sağdaç
Ankara
Üye
H. Cahit Aral
Elazığ
Üye
Öner Miski
Hatay
Üye
Ali Tanrıyar
İstanbul
Üye
Nurettin Yılmaz
Mardin

Üye
Baki Durmaz
Afyon
Üye
Fethi Çelikbaş
Burdur
Üye
Sabahattin Aras
Erzurum
Üye
Cevdet Akçalı
İstanbul
Üye
Abdulvahap Dizdaroğlu
Mardin
Üye
Özer Gürbüz
Sinop

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek İkinci Protokol'un Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 17 Mart 1978 tarihinde Strasbourg'da imzaya açılan "Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek İkinci Protokol"un onaylanması, Protokolün 5 inci maddesine;

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, iade taleplerinin niteliği, bunların talepte bulunulan ülkedeki diplomatik temsilcilikler tarafından takibi ve bu sırada yapılması gerekli işlemler muvacehesinde, iade taleplerinin iletilmesinde diplomatik yolun kullanılması hakkını saklı tutar."

Şeklindeki ihtirazi kayıt dermeyan olunmak kaydıyla uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili olarak Devlet tarafından yapılması gereken işlemleri Adalet Bakanlığı yerine getirir.

MADDE 3. — Türk mahkemelerince gıyabında mahkumiyet kararı verilmiş olup, sözleşmeye taraf ülkelerden birinde bulunduğu tespit edilmesi üzerine bu ülkeden iadesi istenilen kişiye Protokolün 3 üncü maddesinin 1 inci bendinde öngörüldüğü şekilde yeniden muhakeme edilme hakkı tanınması için anılan ülke tarafından teminat istenilmesi halinde, kararın kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın karar veren mahkemece sözü edilen kişinin yeniden muhakeme edileceğine dair karar verilir ve kişi iade edildikten sonra bu karar doğrultusunda işlem yapılır.

İadeyi müteakip, gıyapta verilmiş olan karar iade edilen kişiye tebliğ olunur ve tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde bu kişi karara itiraz etmezse, yeniden muhakeme yapılmaksızın gıyapta verilmiş olan karar infaz edilir.

**ADALET KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

**Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi-
ne Ek İkinci Protokol'un Onaylanmasının
Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı**

**MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

**Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi-
ne Ek İkinci Protokol'un Onaylanmasının
Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı**

**MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Y. Akbulut</i> Başbakan	
Devlet Bak. ve Başbakan Yrd. V.	Devlet Bakanı
<i>M. Keçeciler</i>	<i>M. Keçeciler</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>K. İnan</i>	<i>H. Doğan</i>
Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı
<i>A. M. Yılmaz</i>	<i>C. Çiçek</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>I. Çelebi</i>	<i>V. Dinçerler</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Yazar</i>	<i>İ. Özarlan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>E. Konukman</i>	<i>İ. Özdemir</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Taşar</i>	<i>K. Akkaya</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>H. Örüç</i>	<i>M. O. Sungurlu</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>İ. S. Giray</i>	<i>A. Aksu</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye ve Gümrük Bakanı
<i>A. M. Yılmaz</i>	<i>E. Pakdemirli</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskan Bakanı
<i>A. Akyol</i>	<i>C. Altınkaya</i>
Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı
<i>H. Şuğm</i>	<i>C. Tuncer</i>
Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
<i>L. Kayalar</i>	<i>İ. Aykut</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı V.	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
<i>İ. Özarlan</i>	<i>F. Kurt</i>
Kültür Bakanı	Turizm Bakanı
<i>N. K. Zeybek</i>	<i>İ. Aküzüm</i>

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

SUÇLULARIN İADESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİNE EK İKİNCİ PROTOKOL

Bu Protokol'u imzalamış bulunan Avrupa Konseyine üye Devletler,

13 Aralık 1977 tarihinde Paris'te imzaya açılmış bulunan Suçluların İadesi Hakkında Avrupa Sözleşmesi'nin (bundan böyle "Sözleşme" diye adlandırılacaktır) malî suçlar alanında uygulanmasını kolaylaştırmayı arzulayarak;

Sözleşme'ye belli başka hususların da ilave edilmesinin arzuya şayan olduğunu düşünerek, Aşağıdaki gibi anlaşmışlardır.

BÖLÜM I

MADDE 1

Sözleşme'nin 2 nci maddesinin 2 nci paragrafına aşağıdaki hüküm eklenecektir.

"Bu hak sadece nakdî müeyyideleri müstelzim suçlara da teşmil edilecektir."

BÖLÜM II

MADDE 2

Sözleşme'nin 5 inci maddesi yerine aşağıdaki hükümler ikame edilecektir.

"Malî Suçlar

1. Vergi, resim, gümrük ve kambiyo ile ilgili suçlar, bunların Taleb edilen Taraf mevzuatına göre aynı nitelikte bir suça tekabül etmesi halinde, Sözleşen Taraflar arasında Sözleşme hükümlerine tevfikan iade konusu olacaktır.

2. İade talebi, Talebeden Taraf mevzuatının aynı nevi vergi veya resmî tarhetmediği veya Talebedilen Taraf mevzuatının aynı neviden vergi, resim, gümrük veya kambiyo kurallarını ihtiva etmediği gerekçesiyle reddedilemeyecektir."

BÖLÜM III

MADDE 3

Sözleşmeye aşağıdaki hükümler eklenecektir :

"Gıyabi Hükümler

1. Âkit Taraflardan birinin diğer bir Âkit Taraftan, bir kimsenin gıyabında verilmiş bir mahkumiyetin veya tutuklama kararının infazı için iadesini istemesi halinde, Talebedilen Taraf, karara yol açan soruşturmada, suçla itham olunan bir kimseye tanınması gereken asgarî savunma haklarının tanınmadığı görüşünde ise, bu nedenle iade talebini reddedebilir. Bununla birlikte, Talebeden Tarafın, iadesi istenilen kişiye savunma haklarını teminat altına alacak şekilde yeniden yargılama hakkı verileceğine dair yeterli görülecek teminatı vermesi halinde, iade talebi yerine getirilecektir. Bu karar, Talebeden Tarafı, mahkum edilen kişinin itirazda bulunmaması halinde söz konusu mahkumiyetin infazı, veya aksi halde bu kişi hakkında soruşturma yapılması için yetkili kılacaktır.

2. Talebedilen Taraf gıyabında hüküm verilmiş olan kişinin iadesinin talep edildiğini bu kişiye bildirmesi halinde, Talebeden Tarafça, bu bildirim ceza muhakemesi usulü açısından bu Devlette yapılmış resmî bir tebliğ olarak addedilmeyecektir."

BÖLÜM IV

MADDE 4

Sözleşmeye aşağıdaki hüküm eklenecektir :

“Af”

“İfadeye konu olan suçun Talebedilen Devlette çıkarılan bir af kanunu kapsamına girmesi ve bu Devletin kendi ceza kanununa göre bu suçu kovuşturma yetkisi olması halinde iade talebi kabul edilmeyecektir.”

BÖLÜM V

MADDE 5

Sözleşmenin 12 nci maddesinin 1 inci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

“İfade talebi, Talebeden Taraf Adalet Bakanlığınca yazılı olarak Talebedilen Taraf Adalet Bakanlığına hitaben yapılacaktır. Bununla birlikte diplomatik kanalın kullanılması kapsam dışı bırakılmamıştır. İki veya daha ziyade Taraf arasında doğrudan varılacak mutabakat ile başka haberleşme yolları tesis olunabilir.”

BÖLÜM VI

MADDE 6

1. Bu Protokol Sözleşme'yi imza etmiş bulunan Avrupa Konseyi Üyesi Devletlerin imzasına açık tutulacaktır. Protokol, onaylama, kabul veya tasvibe tabi olacaktır. Onaylama, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi olunacaktır.

2. Protokol üçüncü onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdiini takip eden 90 gün sonunda yürürlüğe girecektir.

3. Protokol, bunu sonradan imza, kabul veya tasvip eden Devlet Yönünden onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdiini takibeden 90 gün sonunda yürürlüğe girecektir.

4. Avrupa Konseyine üye olan bir Devlet, daha evvel veya aynı zamanda Sözleşmeyi onaylamış olmadıkça bu Protokolü onaylayamaz, kabul veya tasvip edemez.

MADDE 7

1. Sözleşmeye katılmış olan herhangi bir Devlet, Bu Protokole yürürlüğe girmesinden sonra katılabilir.

2. Böyle bir katılma, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdiini takip eden 90 gün sonra yürürlüğe girecek bir katılma belgesinin tevdi ile sağlanacaktır.

MADDE 8

1. Her Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesini tevdi ederken bu protokolün uygulanacağı ülke veya ülkeleri belirtebilecektir.

2. Her Devlet, onay, kabul, tasvip veya kabul belgesini tevdi ederken veya daha sonra her zaman Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yapacağı beyan ile, bu Protokolü beyanında belirtilenlerden başka veya Uluslararası ilişkilerinde sorumlu olduğu veya adına yükümlülük üstlenme yetkisi verilen ülke veya ülkelere teşmil edebilir.

3. Önceki paragraf uyarınca yapılan herhangi bir beyan, bu beyanda belirtilen herhangi bir ülke ile ilgili olarak Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yapılacak bir beyan ile geri alınabilir. Bu geri alma, bildirim Avrupalı Konseyi Genel Sekreteri tarafından alınmasını takibeden 6 ay sonunda geçerli olacaktır.

MADDE 9

1. Herhangi bir Devlet tarafından Sözleşme hükümlerine konulmuş bulunan rezervler, bu Devlet tarafından Protokolün imzası sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesini tevdi ederken aksi beyan edilmiş olmadıkça aynı şekilde bu Protokole de uygulanacaktır.

2. Herhangi bir Devlet imza sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesini tevdi ederken :

- a) I. Bölümü kabul etmediğini,
- b) II. Bölümü kabul etmediğini, veya bu Bölümü sadece muayyen suçlar veya 2 nci maddede zikredilen suçların muayyen kategorileri ile ilgili olarak kabul ettiğini,
- c) III. Bölümü kabul etmediğini, veya sadece 3 üncü maddenin 1 inci paragrafını kabul ettiğini;
- d) VI. Bölümü kabul etmediğini;
- e) V. Bölümü kabul etmediğini, bildirmek hakkını saklı tuttuğunu beyan edebilir.

3. Âkit Taraflardan biri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yapılacak ve alındığı tarihten itibaren geçerli olacak bir beyan ile yukarıdaki paragraflara uygun olacak yapmış bulunduğu rezervi geri alabilir.

4. Sözleşmenin bir hükmü ile ilgili olarak koyduğu bir rezervi bu Protokole de uygulayan veya bu Protokolün bir hükmü ile ilgili olarak rezerv koyan Âkid bir taraf, bu hükmün bir başka Âkid Tarafça uygulanmasını talep edemeyecektir; bununla birlikte, bu Tarafın koyduğu rezerv kısmî veya şartlı ise bu hükmün yerine getirilmesini kendi kabul ettiği nisbette talep edebilecektir.

5. Bu Protokol hükümlerine başka rezerv konulamayacaktır.

MADDE 10

Avrupa Konseyi Suç Sorunları Komitesine bu Protokolün uygulanmasından bilgi verilecek ve Komite bu Protokolün uygulanmasından doğabilecek herhangi bir sorunun dostça çözümlenmesini kolaylaştırmak için gerekli olan işlemleri yerine getirecektir.

MADDE 11

1. Âkit Taraflardan biri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yapacağı bir beyan ile, kendisi için Protokolü feshedebilir.

2. Böyle bir fesih, beyanın Genel Sekreter tarafından alınmasını takibeden 6 ay sonunda yürürlüğe girecektir.

3. Sözleşmenin feshedilmesi otomatikman bu Protokolün de feshi anlamına gelir.

MADDE 12

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konseye üye Devletlere ve Sözleşmeye katılan herhangi bir Devlete :

- a) Bu Protokolün her imzalanışını;
- b) Onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdi olduğunu;
- c) Bu Protokolün 6 ve 7 nci maddelerine göre yürürlüğe giriş tarihini;
- d) 8 inci maddenin 2 ve 3 üncü paragrafı hükmüne göre alınan her bildirim;
- e) 9 uncu maddenin 1 inci paragrafı hükmüne göre alınan her bildirim;

- f) 9 uncu maddenin 2 nci paragrafına göre konulan her rezervi;
g) 9 uncu maddenin 3 üncü paragrafı hükmüne göre konulmuş bulunan rezervin geri alınmasını;
h) 11 inci madde hükmüne göre alınan her bildiri ve feshin geçerli olduğu tarihi, bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri onaylama için gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu Protokolü imzalamışlardır.

Bu Protokol, Fransızca ve İngilizce dillerinde her iki metinde aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde Strasbourg'da 17 Mart 1978 tarihinde yapılmıştır. Avrupa Konseyi arşivlerine konulacak olan tek nüshanın aslına uygun onanmış örneklerini Genel Sekreter, imzacı ve Protokolü imzalayan ve katılan devletlere gönderecektir.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti Adına :

Otto MASCHKE

Belçika Krallığı Hükümeti Adına :

Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti Adına :

Danimarka Krallığı Hükümeti Adına :

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Adına :

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Adına :

Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Adına :

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti Adına :

İrlanda Hükümeti Adına :

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Adına :

Lüksemburg Dükalığı Hükümeti Adına :

Malta Hükümeti Adına :

Hollanda Krallığı Hükümeti Adına :

Norveç Krallığı Hükümeti Adına :

Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Adına :

İspanya Krallığı Hükümeti Adına :

İsveç Krallığı Hükümeti Adına :

İsviçre Konfederasyonu Hükümeti Adına :

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına :

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda

Birleşik Krallığı Hükümeti Adına :